

kaplje kaplje kaplje kaplje kaplje
!!

O hedonizmu in mlačnosti

...Gre za tisto zdaj megleno zdaj spet čisto prozorno zavest, ki jo ima človek, ko pride v stik s kulturnimi krogi v Slovenski republiki, da ste se tukajšnji ljudje posvetili novemu hedonizmu, ki vas drži ujete v egoističnem krogu osebnega jaza ali družine, jemlje pa vam sposobnost, da bi se spoprijeli z usodo skupnosti. Naj vem, doba je takšna in se ni samo tukaj tehnicizem tako hipertrofično razrastel; vendar menim, da je pri najhmem narodu, ki bi se morai zavedati svojih zemljepisnih danosti, takšna pot lahko poguba. Irav nič pri tem ne pozabljam na ekonomske in politične silnice, ki se uveljavljajo v povojni Evropi, a prepričan sem, da niti ekonomske skrbi niti vera v bratsko sožitje med narodi ne bi smela opravičevati ali celo popolne brezbržižnosti za usodo amputiranih pokrajin. Ja, videti je, kakor da ste potisnili misel na nas na čno svoje zavesti, kakor naredimo z grčim dejanjem, s katerim ne maramo imeti nobene spominske zveze. To bo treba korenito spremeniti predvsem zavoljo naše mladine, zakaj vaša mlačina mora živeti z nami, mi moramo živeti v njenem razumskem in srčnem svetu.

Za zaključek mi dovolite še dve besedi o sebi. Večkrat se ob mojih knjigah, in ob začnji tudi, omenja moja "osebna prizadetost". Rad bi zato ob ti priložnosti poudaril, da je ta moja prizadetost narodno, nacionalno upravičena, da pa ni prav nič nacionalistična, kakor bi mi ta ali oni kdo ve zdaj zelo rad očital. -- Slovenska p o s e b n o s t zasluži, da se ohrani prav zato, ker se je skoraj čudežno rešila skozi stoletja; to je teza, ki jo zagovarjam. To ne more biti nacionalistično ne v nasprotju z zaupanjem v široko zasnovano človeško bratstvo. In še: če naj Slovenci kot narodna skupnost s svojo samobitnostjo povezujemo evropske sosede, to lahko storimo samo s svojim živim, delavnim obstojem, ne s spojitvijo in zlitjem, ali kruto povedano, s sprejetjem asimilacijskega procesa...

Iz nagovora Borisa Pahorja
v knjigarni Cankarjeve založbe ob izidu
romana Farnik trobi nji, 1. februarja 1965

"Hišica očetova"

...al te leđaj bom videl še,
BOG ŽIVI TE!
Materi sem dolžan odgovor. Vrnil sem se iz Ljubljane;
vsak dan hodim mimo Tavčarjeve 17. Ali je stvar pomembna?
Načelnosti nikdar niso majhne.

Načelnost prodira v resničnost o stvariteljski vnemi
meni doslej nepoznanega ...Lebana, čutečega ob dojmu slovesa
- od hišice očetove - , iverčega v svojem času, zraslega z bar-
vami jeseni in modrino neba, z reko, ki se vleče pod griči, z
ljubeznijo, ki puhti iz bele javorove mize, ljubeznijo, ki sprem-
lja veselje in jok, upanje in utešitev, razum in zablodo.

Na eni izmed strani berem, da je pesem "Hišica očetova"
napisal ...Leban. Oba, avtor besedila in skladatelj, sta
gotovo že pokojna

...al tega nihče ne pove,
al te leđaj bom videl še,
BOG ŽIVI TE!
Materi sem dolžan odgovor. Vrnil sem se iz Ljubljane;
vsak dan hodim mimo Tavčarjeve 17. Ali je stvar pomembna?
Načelnosti nikdar niso majhne.

Načelnost prodira v resničnost o stvariteljski vnemi
meni doslej nepoznanega ...Lebana, čutečega ob dojmu slovesa
- od hišice očetove - , iverčega v svojem času, zraslega z bar-
vami jeseni in modrino neba, z reko, ki se vleče pod griči, z
ljubeznijo, ki puhti iz bele javorove mize, ljubeznijo, ki sprem-
lja veselje in jok, upanje in utešitev, razum in zablodo.

Na eni izmed strani berem, da je pesem "Hišica očetova"
napisal ...Leban. Oba, avtor besedila in skladatelj, sta
gotovo že pokojna

Načelnost prodira v resničnost o stvariteljski vnemi
meni doslej nepoznanega ...Lebana, čutečega ob dojmu slovesa
- od hišice očetove - , iverčega v svojem času, zraslega z bar-
vami jeseni in modrino neba, z reko, ki se vleče pod griči, z
ljubeznijo, ki puhti iz bele javorove mize, ljubeznijo, ki sprem-
lja veselje in jok, upanje in utešitev, razum in zablodo.

Na eni izmed strani berem, da je pesem "Hišica očetova"
napisal ...Leban. Oba, avtor besedila in skladatelj, sta
gotovo že pokojna

Če je, ali če ni, ali naj se sramujemo refrena v pesmi, ki je ponarodela? Če je ta refren zabloda in ga je bilo potrebno spremeniti, ali naj se potem nekega dne po tem zgledu lotimo maličiti ideje svojih mater in očetov /Cankar bi se grobu obračal/?

Po vsem tem naj razčistim sam pri sebi o zrelosti pri ocenjevanju, precenjevanju in maličenju, predvsem pa o zrelosti pri vrednotenju.

Otroci tistih smo, ki so pred tisoč leti dobili Brižinske spomenike... Nameraval sem naštevati tudi druga dejanja naših prapradedov, a dovolj je to. Da, otroci njihovih zmag, padcev, veselja in spoznanj. Ali se jih sramujemo?

Ali naj odgovorim materi?

Spominjam se, da je pred nekaj leti slupina z Inštituta za narodno glasbo v naši in še mnogih drugih hišah po vasi posnela precej narodnih pesmi, precej takih, ki bi jih po analogiji imenovali zabloda. A odgovoriti moram materi. O stališčih se je pač težko pogovarjati /z materami še prav posebno/. Vse je relativno, tudi načelne resnice, o katerih se na ulici ne pogovarjamo.

Pa bi se o teh stvareh le rad pogovoril -- recimo s profesorico v črni halji, ki je razlagala narodno pesništvo v prvi gimnaziji -- s knapom, ki nas je učil peti "stare pesmice",

-- s tistimi ljudmi, ki so snemali narodne /zablode/ v hišah po naši vasi,

-- z A. Lebanom /če bi še živel/,

-- z odgovornim na oddelku za narodno glasbo na RTV v Tavčarjevi 17.

ok

Kriza Idrijskih razgledov

Celo vrsto let ni nihče razmišljal o Idrijskih razgledih. Samo po sebi razumljivo je bilo, da se je pojavila vsake tri mesece nova številka. Po reformi pa, ko se je izkazalo, da iz dosedanjih virov ne bo dovolj denarja za izhajanje, se je vnela o reviji živahna razprava. Pokazalo se je, da ni poglobitno vprašanje denar, temveč koncept in sodelavci. Nekaj podobnega bi se moralo zgoditi